

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponentky

Jméno studentky: Magdalena WAGNEROVÁ
Obor studia: Učitelství pro 1. stupeň základních škol, prezenční studium
Téma práce: Prevence obezity jako součást podpory zdraví dětí na primární škole
Oponentka: Doc.Ing. Jitka Vodáková, CSc.

Diplomová práce (DP) Magdaleny Wagnerové má 87 stran a přílohu s 8 položkami. Teoretická část (s.10- 41) je rozdělena do 4 kapitol. Nejrozsáhlejší je kapitola věnovaná problematice zdraví člověka a jeho životního stylu, v dalších se autorka věnovala vývoji dítěte, obezitě dětí a stručně výchově ke zdraví v kurikulu školy. Praktickou část tvoří 6 kapitol. Je věnována výzkumnému šetření na dvou školách, zaměřenému na zjišťování BMI u žáků 1. stupně, jejich stravovacím zvyklostem a odpoledním aktivitám. Součástí praktické části DP jsou dále údaje o projektu „Zdravý životní styl aneb ve zdravém těle zdravý duch“, který autorka vytvořila a zařadila do výuky ve 3. ročníku jedné ze škol, se kterými spolupracovala.

Obsah teoretické části rámcově odpovídá názvu práce, autorka použila tištěné i elektronické informační zdroje a citovala je podle ČSN. Praktická část však je věnována hlavně zjišťování a hodnocení BMI, stravovacích zvyklostí a odpoledních aktivit dětí. Názvu odpovídá 4. dílčí cíl.

Po formální stránce má DP některé nedostatky. Část textu teoretické části DP bylo vhodné podrobněji členit. Např. v subkapitole 1.3 Výživa, je zařazena historie výživy, živiny, doporučené dávky živin adal. 2. kapitolu „Vývoj dítěte“ by bylo potřeba jinak nazvat, protože kromě vývoje dětí jsou zařazeny údaje o formování nutričních návyků a pohybové aktivitě dětí mladšího školního věku. Autorka poměrně často neobratně nebo nepřesně formuluje věty, má problémy s používáním jednotného a množného čísla, s pády aj. (např. s. 29- druhá a čtvrtá věta 2. kapitoly, s. 30- první věta, s. 51 první věta). Formální nedostatky se vyskytují v teoretické i v praktické části DP. Neptáme se např. na otázky, ale klademe otázky (s. 44), děti netrpí problematikou obezity, ale obezitou, na s. 49 je uvedeno „ušetřit časovou tíseň“ atd.

Pokud jde o odkazy na citace, není vždy dodržen správný postup. Např. v odkazu na citaci č. 22 je několikrát uvedeno jen první jméno- Pánek, 2002, i když se jedná o kolektiv autorů.

V teoretické části DP jsou některé nepřesné nebo neúplné odborné údaje. Např. esenciální aminokyseliny jsou přítomné i v bílkovinách rostlinného původu, nejsou však v nich zastoupeny všechny. Např. v obilovinách chybí lyzin, v luštěninách methionin. Nesprávný je také údaj, že rostlinné tuky obsahují jen nenasycené mastné kyseliny. Stopové prvky patří k minerálním látkám (s. 18) aj. Pokud jde o denní doporučené dávky (DDD) živin liší se u dětí v závislosti na věku, u dospělých v závislosti na pohlaví, tělesné zátěži, věku (s. 21). Obecně přijaté DDD jsou uvedeny ve výživových doporučeních publikovaných v roce 2005 spolu s poslední verzí výživové pyramidy. V DP chybí DDD pro cílovou skupinu dětí.

Výzkumnému šetření zpracovanému v praktické části DP věnovala autorka jistě značné úsilí. Oceňuji její zaujetí řešenou problematikou. Škoda, že nedokázala svou práci lépe prezentovat v předloženém textu. Kromě připomínek dříve uvedených, uvádím např.:

- Dotazník neobsahuje výsledky šetření, výsledky jsou součástí hodnocení dotazníku.
- To co autorka získala nebyl výzkumný vzorek, ale údaje pro potvrzení- nepotvrzení hypotéz.
- % obézních chlapců a dívek nelze sečíst (celkový počet dětí= 100%, součet chlapců a dívek s obezitou= x %).
- Název tabulky č. 30 není v souladu s jejím obsahem.
- Pro zjištění výživových zvyklostí a odpoledních aktivit dětí autorka použila strukturovaný rozhovor, nikoliv dotazník.

Otázky k obhajobě DP:

- Která platná vyhláška vymezuje pojmy použité v DP, např. potraviny, výživa? Z tohoto dokumentu měla autorka vycházet.
- Autorka v kapitole 2.1 věnované formování nutričních návyků dětí uvádí odkazy na publikaci z roku 1972 a na elektronický zdroj z r. 2011. Jaká byla situace během 40 roků mezi těmito letopočty, pokud jde výchovu ke zdravé výživě?
- Které metody pedagogického výzkumu autorka použila, případně které by byly validní pro ověření vhodnosti, případně účinnosti navrženého projektu?
- Proč do DP (vlastního textu, přílohy) nezařadila graf hodnocení BMI dostupný v současnosti na internetu místo diskutabilního grafu č. 2?

Přes uvedené výhrady a připomínky vyhovuje práce M. Wagnerové jako práce diplomová. Hodnotím ji:

Praha: 21. července 2011